БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

№ 1 (7031) ЯНВАРИИН 1 СУББОТО 1955 он

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

Сэн 20 мүнгэн.

Арадуудай жаргалай найдамтай тулгуури,
Арюун түрэл Оромнай, алдаршыш!
Арадай алтан туг, советскэ нангин туг,
Илалтаһаа илалтада хүтэлыш!

1955 он

1954 оной декабриин 31 гэһэн тоотой һүүлшын хуудаһые ханынгаа календарьһаа үсэглэлдэр бидэ таһалаабди. Гайхамшаг илалтануудаар билтарма баян 1954 он дүүрэбэ.

Арбан хоёр һара соо советскэ хүнүүдэй хэһэн шэн зоригто ажалайнь аша үрэ үнэхөөрөөшье тон ехэ.

Арадаймнай ажахын бүхы һалбаринуудые хүгжөөхэ гол шухала эшэ үндэһэ, арга нүхэсэлынь хүндэ индустри мүн гэжэ бүгэдэдэ мэдээжэ. Коммунистическэ партиин сэсэмэргэн, холын хараата политикын ашаар орон доторомнай хүндэ индустри байгуулагдажа, тэрээнһээ эршэ зориг абажа социалистическэ гүрэнэйнгөө хүсэ шадалые бадаруулһан, гадаадын дайсадһаа эрхэ сүлөөтэ байдалаа батаар хамгаалһан, арад зоноймнгоо ажабайдалые үнэр баян, зол жаргалтай болгоһон байнабди. Манай хүндэ индустри үнгэрэгшэ жэл шэнэ амжалта туйлаа: дайнай урда тээхи 1940 онойхитой сасуулбал 3,4 дахин дээшээ ургаа.

Хүндэ индустриин ургалтын үндэһэн дээрэ промышленностиин бүхы һалбаринууд, тэрэ тоодо үргэн хэрэглэлэй эд бараа, эдеэ хоолой зүйл бүтээн гаргадаг һалбаринууд үнгэрэгшэ жэл бурьялма ехээр хүгжэһэн байна. Коммунистическэ парти, Советскэ правительство советскэ хүнэй саг үргэлжэ ехэ боложо байдаг материальна ба культурна эрилтэнүүдые дүүрэнээр хангаха гээшэ эгээн шухала хэрэгнэй гэжэ тоолоод, арад зоной байдалые улам һайжаруулхын тула үдэр бүри оролдолго гаргана. Мүнөө манай гражданинууд һайн һайн эд бүд, гутал хубсаһа, элдэб мебель болон бусад үнэтэ зүйлнүүдые, тоһо, мяха, кондитерска болон эдеэ хоолой бусад зүйлнүүдые урда урданайхидаа орходоо һурагүй ехээр худалдан абадаг болоо.

Хүн зониие эдеэ хоолой зүйлөөр, промышленностиие — түүхэй эдээр дутамаггүй хангаха гэһэн Парти ба Правительствын зорилгые дүүргэлтэ болгон, сентябрьска, февральско-мартовска, июньскэ Пленумүүдэй тогтоолнуудай үндэһөөр ажаллажа, колхозно таряашад ехэ амжалтануудые туйлаһан байха юм. Һаяхан лэ, оройдэол үнгэрһэн жэлэй февральда шэнэ газар элдүүрилэн ашаглаха тухай уряа партиин гаргахадань, харин үнгэрөөшэ зун хэдэн миллион гектарта шэнисэ таряан сэлгеэлэн надхажа байгаа һэн. Шэмэ ехэтэ шэнэ газарые элдүүрилжэ таряа ургуулһанай ашаар үнгэрэгшэ жэлдэ 289 миллион пүүд үлүүгээр гүрэндөө орооһо таряа тушаагдаһан ба худалдагдаһан байна.

Социалистическэ промышленностиие, хүдөө ажахые, формоороо национальна, удхаараа социалистическэ культурые хүгжөөхэдөө манай республикыншье ажалшад бага бэшэ амжалтануудые туйлаһан байха юм.

Республикын олон предприятинууд 1954 оной түсэбые болзорһоонь урид дүүргэжэ, ехэ гэгшын барилгын модо, нүүрһэн, хирпиисэ, загаһа, консервэ, түсэбһөө гадуур Эхэ орондоо бэлэглэн, шэнэ жэлые угтажа байна. Манай республика дотор табадахи табанжэлэй түсэбые дүрбэн жэл соо дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Тэрэ мүрысөөнэй түрүүшүүлэй зэргэдэ тон томо предприятинуудай нэгэн—Ленинэй орденто ПВЗ-гэй коллективэй ябалсажа байһаниинь тон һайшаалтай.

Үнгэрһэн зун ган гасууритай байбашье, колхознигууд МТС-үүдэй механизаторнуудтай хамтадаа эбтэй эстэйгээр ажаллажа, таряалан сабшалан дээрэһээ — муу бэшэ ургаса, адуу малһаа—бараг ехэ ашаг шэмэ абаа бэлэй. Манайда хоёр—гурбан мянган литр һүн үнеэн бүриһөө һаадаг, дүрбэ—дүрбэ хахад килограмм нарин нооһо хонин бүриһөө хайшалдаг һаалишад, хонишод үсөөн бэшэ бии. Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой солото һаалишан нүхэр Цырендоржиева үнеэн бүриһөө 5002 литр һү һааһан байна.

Республикын культурна фронтын хүдэлмэрилэгшэд мэдээжэ амжалта туйланхай. Манай һургуулинууд, техникумүүд ба институдуудта һуралсалай шанар дээшэлнэ, һурагшадай тоо олошорно. Үнгэрөөшэ жэлдэ республика дотор шэнэ һургуулинууд, медицинскэ ба культурно-гэгээрэлэй шэнэ эмхи зургаанууд нээгдээ. Манай уранзохёолшод шэнэ шэнэ номуудые бэшэнэ. БМАССР-эй дуунай ба хатарай ансамбль үнгэрэгшэ жэлэй турша соо Прибалтийска, Белорусска, Украинска республикануудаар ехэ амжалтатайгаар гастрольдо ябаад, мүнөө бурят-монгол арадай залуу искусствын бэлиг шадабариие Эхэ оронойнгоо столица—Москвада харуулжа байна.

Социалистическэ гүрэнэйнгөө экономическа хүсэ шадалда түшэглэн, Советскэ правительство хадаа дэлхэй дээрэ эб найрамдал бэхижүүлхын түлөө политика ябуулжа, үнгэрэгшэ жэлдэ ехэхэн амжалта туйлаа. Советскэ Союзай гадаадын эдэбхитэй политикын ашаар Кореядэ ба Индо-Хитадта дайнай гал түймэр һүнөөгдөө. Мүнөө демократическа ба империалистическэ лагериин хоорондо «Эб найрамдал гү, али дайн гү?» гэһэн айхабтар шанга тэмсэл боложо байна. Эб найрамдалай түлөө тэмсэлые Советскэ Союз толгойлно. Бүмбэрсэг дэлхэйн үнэн сэдьхэлтэ, түрүү хүнүүд бултадаа дайнда эсэргүүгээр тэмсэнэ. Тиимэһээ эб найрамдал илахань лабтай.

Иимэ оршон байдалда советскэ хүн бүхэн хадаа Эхэ оронойнгоо хүсэ шадалые улам бэхижүүлхын түлөө бүхы шадалаараа тэмсэхэ ёһотой. Гараад байһан 1955 он манай арадай шэнэ амжалтануудай жэл болог лэ!

Шэнэ жэлээр, нүхэдүүд!

Ц. БАДМАЕВ

АМАР МЭНДЭ, ШЭНЭ ЖЭЛ!

Спасска башнида арбан хоёр сохибол даа,
Советскэ хүнүүд хаа хаанагүй бултадаа
Мүндэлжэ ерэһэн шэнэ жэлээ угтажа,
Мүргэлдүүлэн үргэнэ духаряануудаа ханхинаса.
Дуулажа байнаб — аяар Кавказай ажалшад
Дорюун хоолойгоор баярай уряа соносхоно.
Дуулажа байнаб — хойто полюсто ябагшад
Дабтана шангаар, баһал хүхюун омогорхоно.
Солото дуумнай үргэн дайда, талануудаар
Сууряатан таража, дуулдана хүн бүхэндэ,

Бабагар хубсаһатай яхад хүбүүд барандаа
«Баяртайбди шамдаа, шэнэ жэл» гэлдэнэ.
Хэрэглэгдээгүй байһан, зэнхэгэр хооһон
Хүдөө газарнуудта колхоз, совхоз бодхооһон
Хүбүүд, басагад — Казахстан нютагай залуушуул
Холоһоо баһал «салям, шэнэ жэл» гэнэ бшуу.
Хамагые илагша советскэ баатар арадни!
Һанаһан хэрэгшни бүтэг лэ мүнхэжэжэ.
Арюун лэ газаа, аршаанта агаараар амилналби,
Асарбалши жаргал, амар мэндэ, шэнэ жэл!

СССР-эй уранзохёолшодой Союзай правлениин нэгэдэхи пленум болобо

Советскэ уранзохёолшодой Бүхэсоюзна Хоёрдохи съезд дээрэ һунгагдаһан СССР-эй уранзохёолшодой Союзай правлениин нэгэдэхи пленум декабриин 28-да болоо.

Пленум хадаа эмхидхэлэй асуудалнуудые хаража үзэбэ. СССР-эй уранзохёолшодой Союзай правлениин президиум секретариат хоёр һунгагдаа.

Президиумэй составта иимэ хүнүүд ороо: И. Абашидзе В. Ажаев, С. Антонов, М. Ауэзов, Н. Бажан, П. Бровка, А. Венцлова, С. Вургун, Ф. Гладков, А. Гончар, В. Ермилов, Н. Зарьян, А. Каххар, В. Катаев, А. Корнейчук Б. Лавренев, А. Караваева, В. Лацис, Л. Леонов, С. Маршак, Г. Марков, В. Панова, Н. Погодин, А. Прокопьев, Б. Полевой, Д. Поликарпов, Б. Рюриков, К. Симонов, В. Смирнов, И. Смуул, Л. Соболев, А. Сурков, А. Твардовский, М. Турсун-Заде, Н. Тихонов, П. Тычина, А. Фадеев, К. Федин, Н. Чуковский, М. Шолохов, С. Щипачев, И. Эренбург.

СССР-эй уранзохёолшодой союзай правлениин секретариадта иимэ хүнүүд һунгагдаа:

В. Ажаев, Н. Бажан, Л. Леонов, Б. Полевой, Д. Поликарпов, К. Симонов, В. Смирнов, А. Сурков, Н. Тихонов, А. Фадеев, К. Федин.

Удаань Ф. Гладковой түрүүлэлгэ доро болоһон президиумэй заседанида СССР-эй уранзохёолшодой Союзай президиумэй хүдэлмэриин формо болон удха тухай асуудалнууд, мүн ойрын һара соо тэрээнэй хэхэ ажал ябуулгын түсэб дэлгэрэнгыгээр зүбшэн хэлсэгдээ.

Үсэгэлдэр секретариадай заседани дээрэ СССР-эй уранзохёолшодой Союзай правлениин нэгэдэхи секретаряар А. Сурков һунгагдаа.

(ТАСС).

Бурят-Монголой композиторнуудай шэнэ зохёолнууд

Манай композиторнууд творческо командировкодо ябаһанаа һаяхан Москваһаа бусажа ерэбэ.

Пластинка дээрэ шэнээр бэшэглэһэн тэдэнэй зохёолнуудай шагналга Бурят-Монголой Ленинэй орденто оперо ба баледэй театрта болобо. Эндэ Жигжит Батуевай духовой оркестрээр наадагдаха хоёр марш, «Булжамуур» гэжэ романс, «Сибирь москвагайхидые угтан абана» гэжэ дуун, скрипкэ ба оркестртэ таарууулжа Д. Аюшеевэй зохёоһон поэмэ шагнагдаба.

Шагналгын удаа эдэ зохёолнууд тушаа РСФСР-эй габьяата артист А. Ильин, БМАССР-эй габьяата артист А. Арсаланов, радиоинформациин таһагай главна редактор С. Каллиопи, театрын директор Г. Бельгаев ба бусад үгэ хэлэбэ. Эдэ зохёолнууд найруулгын талаар ба удхаараашье болохотой һайнууд гэжэ үгэ хэлэгшэд тэмдэглэһэн байна.

Н. Маторин.

Московско областиин колхозууд болон совхозууд мяха, үндэгэ, нооһо, лён, волокно, лёной үрэһэ тушаалгын ба худалдалгын түсэбые дүүргэбэ

Московско областиин колхозууд болон совхозууд малажалай продуктнуудые, тусхайлбал мяха тушаалгын түсэбые — 101,1, үндэгэ тушаалгын түсэбые — 100,4, нооһо тушаалгын түсэбые 106 процентээр дүүргэээ.

Үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо энэ жэлдэ мяха 3.400 тонноор, үндэгэ 8 миллион 808 мянгаар ехээр тушаагдаа.

Областиин колхозууд лёной волокно тушаалгын гүрэнэй түсэбые 177,7 процентээр, лёной үрэһэ тушаалгын түсэбые 471 процентээр дүүргээ. 1953 онойхидо орходоо энэ жэлдэ лёной волокно 901 тонно, лёной үрэһэ 1240 тонно ехые тушаагдаа.

Литовско ССР-эй колхозууд болон совхозууд таряа, һү тушааха ба худалдаха түсэбөө дүүргэбэ

Литовско ССР-эй колхозууд болон совхозууд таряа тушааха ба худалдаха түсэбөө дүүргээд, үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо гүрэндэ ехэ таряа тушаагаа. Колхозууд МТС-эй хүдэлмэриин түлөө таряа тушааха, гүрэндэ худалдаха зуураа, үрэһэ хаана, колхознигуудай ажалта үдэртэ таряа хубаана.

Нийтын малажалай ашаг шэмые дээшэлүүлхэ ябадалые туйлаха зуураа, республикын олохон колхозууд болон совхозууд үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо һү һаалгаяа нилээд дээшэлүүлээ. Энээнэй ашаар һү тушааха ба худалдаха республикын түсэбые болзорһоонь урид 108 процентээр дүүргэхэ, үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо 78 мянган тонно ехэ һү тушааха арга боломжо олгогдобо. Овощь, нооһо болон арһа тушааха түсэб мүн лэ дүүргэгдээ.

Гүрэнэй болон кооперативна худалдаа наймаанай розничо эд бараанай эрьесын түсэб болзорһоо урид дүүргэгдээ

Гүрэнэй розничо болон кооперативна худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэд розничо эд бараанай эрьесын 1954 оной түсэбые болзорһоонь урид дүүргээ.

(ТАСС).

Эхэ орондоо ажалай бэлэгүүд

Хонишоной үнэн сэхэ ажал

Үнгэрэгшэ хабар Цыден-Еши Очировые нэгэтэ Калининай нэрэмжэтэ колхозой правленидэ дуудуулба.

—Та наһажаал болоһон, тулгууритай хүн байнат. Тиимэһээ хонидой отарые дааха болоо хат, — гэжэ правлениин түрүүлэгшэ А. Я. Цикало хэлэһэн байна. Тиихэдээ колхозойнгоо олзо доход ехэтэй һалбари болохо хонин һүрэгые бүри олошоруулха ёһотойбди гэһэн байгаа.

—Тиимэ хэрэгэй болоо хада арсаадшье яахаб, — гэжэ Цыден-Еши Очирович түр зуура шэмээгүй байжа бодолгото болоһонойнгоо һүүлээр хэлэбэ.

Үглөөдэрынь нүхэр Очиров отарын хонидые тушаажа абаба. Тиихэдэнь тэндэхи хонид хүсэ шадал муутай байгаа. Гэбэшье, дүй дүршэл ехэтэй энэ хонишон хонидые зунай үедэ һайнаар бэлшээжэ таргалуулаа. Тиихэдээ бэлшээриие һэлгүүлэн, һайн ногоотой бэлшээри дээрэ хонидоо адуулаа һэн.

Мүнөө отарын хонид һайнаар үбэлжүүлэгдэжэ байна. Үбгэн хонишон Цыден-Еши Очиров үнэн сэхэ ажалайнгаа түлөө ажалай нэмэлтэ түлбэридэ найман хони абаба.

С. Дугаров.

Түсэбэй һүүлшын паровоз

Үсэгэлдэр, декабриин 31-дэ Улан-Удын Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой хашаанай үүдээр шэб шэнэ шэрэтэй паровоз гаража ошобо. Энэ хадаа 1954 оной түсэбөөр заһабарилагдаһан һүүлшын паровоз болоно. Заводой коллектив энээгээр үнгэрһэн жэлэйнгээ түсэбые болзор соонь дүүргэжэ шэнэ жэлые угтаба.

Паровоз бүтээгшэд үнгэрһэн жэлдэ 12 миллион түхэригэй продукци урдахи жэлэйхиһээ ехээр бүтээн гаргаа. Заводой шэрэм шудхалгын, котельнэ, зэд шудхалгын болон бусад түрүү цехүүд продукци үйлэдбэрилхэ жэлэйнгээ түсэбые уридшалан дүүргэһэн байна. Мүнөө эдэ цехүүд соо табанжэлэйнгээ түсэбые үни дүүргэһэн ажалай 100 гаран новаторнууд хүдэлмэрилнэ. Тэдэнэй тоодо шэрэм шудхагша В. Видменко, булад шудхагша Р. Блинов, солото токарь И. Вертей болон бусад 1956—1957 онуудай түсэбүүдые бэелүүлжэ эхилбэ.

М. Власьевский.

12 миллион түхэригэй продукци

Мяха-консервын комбинат продукциие жэлһээ жэлдэ ехээр гаргадаг боложо байна. 1950 онойхитой сасуулхада 1954 ондо колбаса 1,5 дахин, консервэ—1,5, пельмень—2 дахин ехээр гаргагдаа. Комбинадай валовой продукци үйлэдбэрилхэ түсэб декабриин 20-до дүүргэгдээ. Жэлэй эсэс хүрэтэр 12 миллион түхэригэй продукци түсэбһөө гадуур үйлэдбэрилэн гаргагдаба.

Комбинадай цехүүд болон заводуудай дунда колбаса, консервэ үйлэдбэрилэгшэд түрүү зэргэеэ алданагүй. Зургаан түрүү бригадануудта «Эрхим шанарай бригада» гэһэн нэрэзэргэ олгогдоо.

Иимэ амжалтаар шэнэ жэлые угтаад байхадаа, комбинадай хүдэлмэришэд саашадаа үйлэдбэриеэ бүри үргэдхэхэ зорилготойгоор ажаллажа байна.

Б. Коркин.

Малажалһаа ехэ олзо абаба

Закаменай аймагай «Коммунизм» колхоз 1954 ониие ажахын нилээд ехэ амжалтатайгаар түгэсхэжэ байна. Колхоз үнгэрэгшэ жэлдэ 800 мянган түхэригэй олзо доход абаа.

—Энэ олзын ехэнхи хубинь малажалһаа ороо. Гансахан һү һаалгаһаа 500 мянган түхэригэй олзо абаабди,—гэжэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Санжитов хөөрэнэ,—урда жэлнүүдтэ малажалһаа иимэ олзо доход абтадаггүй һэн.

Колхозой түрүү малшад оролдосото ажалайнгаа түлөө продуктнуудһаа гадна, нилээд ехэ мүнгэ авансаар абаба. Зарим малшад 1900 түхэриг хүрэтэр абаа. Эсэсэй хубаарилгада малшад бүри ехэ мүнгэ абаха байна.

Б. Шойдоков.

Шэнэ жэлдэ шэнэ!

Кремлиин курантнуудай сохихо багта

Үдэрэй гэгээн сагаан толоной hүүлшын туяанууд аалихан бууража, баруун буурал орьёлой оройhоо hолжорон хоргодоно. Советскэ хүнүүдэй хүдэлмэришэ шираг гараар элдүүрилэгдэhэн полинууд, хүбэн сагаан саhанда дарагдаhан hүри сомоонууд, губи таланууд, гол горход hүниин харанхыда хушагдана.

Үүлэгүй сэлмэг огторгойдо үй түмэн одо мүшэд үрдилдэжэ байhандли аниб шабха гэлдэhээр бүри олоороо носоно.

Шэнэ жэлэй урдахи энэ hүни городууд, тосхонууд, орон нютагууднай аажам намдууханаар оршоно. Зүгөөр энэшье имагтал харасын тэдысэ иимэ намдуу номгоноор үзэгдэнэ. Үнэндөө аглаг ехэ ороноймнай ажалай зүрхэнэй сохисо агшам зуурашье зогсоногүй. Газар дээрэшье, газар доошье, шэмэрүүн хүйтэн Арктикын урадхуул мүльhэн дээрэшье, хүхэ номин тэнгэреэр хөөбэлзэгшэ үүлэн соогууршье—хаанашье, Эхэ ороноймнай алишье буланда, дүрбэн зүг, найман зубхистань зохёон байгуулхы сүлөөтэ ажалай булаг дэлбэрэн долгилно. Нарата hайхан коммунистическэ общество байгуулгада агууехэ Коммунистнуудай партяар зоригжуулагдаhан советскэ хүнүүд Эсэгэ оронойнгоо ашa туhада унаhан малгайгаа абангүй ажаллана.

Эгээл энэ үедэ манай агууехэ оронной юрын нэгэн булан тохой болохо—олон тоото орьёл шобхо хада уулануудай дунда хоргодошоhон хонишодой нэгэ отарада дүтэлжэ ябабабди. Харанхы болоходо зоргондоо ороhон Зэдэ голой шэмэрүүн хүйтэн жабар шэнэ жэлые угтахаяа яаран, уурал мана татаса ульгам шамдуугаар оодоржо, хамар, хасар халуу бусалтар долёогоод абана.

Болди солди болотор хахалжархиhан газараар нэгэ хэдыхэн саг соо ябажа үнгэрхэлөөрөө, голой түргэн жабарhаа халхабша болгон шэнэхэн тёосо, гарбуули жэрытэр зэргэлүүлhэн хоройдо туласа ерэбэбди. Хоройн нүгөө талада, гонзогор ута хотоной наада хажууда табигдаhан томо байшан тобойно.

Энэмнай Зэдын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхозой Бата Чойбсоновой ахалагша хонишоноор хүдэлдэг отара байба.

Шэнэ жэлэй жабарта шэрбүүлжэ жэхыд гэhэн бидэнэр гэртэ ороходоо уданшьгүй дулаасажа, Бата абгайн үнгэрhэн жэлэй дүнгүүд, гараха жэлэй зорилгонууд тухай хөөрэлдөөбди.

—Нэгэ хэды болоод үнгэрхэеэ байгаа 1954 он мартагдашагүй жэл болоо юм. Энэ оной августын 1-дэ манай ороной столица түрэл hайхан Москвада хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкын нээлгэн дээрэ байлсааб. Хүдөө ажахын гайхамшагта туйлалтануудые харуулhан, бүгэдэарадай университедые нээhэн энэ hайндэр минии зүрхэндэ мартагдашагүйгөөр хадуугдаа,—гээд,—«амаа дулаасуулхаяа, сай баригты»,—гэжэ столдо уриха зуураа тэрэ хөөрэнэ.

—Амжалта, туйлалтамнай гэжэ байжа бардам бардамаар хэлэжэрхихоор бидэ дүрбэнэй хэжэрхиhэн тиимэ ехэ юу байхаб даа. Хони үсхэбэрилгөөр ман шэнги амжалта туйлаhан олон хонишод Хори, Яруунын, Кудара, Кяхтын тала губинуудаар мүнөө баhал шэнэ жэл угтажа байгаа юумэ бэзэ. Һүүлэй табан жэлэй туршада удаагаар 100 эхэ хониhоо 110-hаа 114 хүрэтэр хурьга абаабди. Энэ жэлдэ хонин бүхэнhөө 4 килограмм нарин ноohо хайшалаабди. Теэд энэмнайшье өөдэгүйхэн лэ тоонууд гээшэ даа.

Буфедэй таhалгаhаа зуруул абажа папиросоо носоогоод, радиоприёмнигоо нилээд аалихан болгожорхёод, маанадай хажууда ерэжэ hууhанайнгаа hүүлээр, Бата Чойбсонович дахин эхилнэ.

—Москвада, бүхы Союз доторхи түрүүшүүлэй туйлалтануудые шудалха, тэрээнhээ hургаал абаха зэргэтэйшье бэзэбди. Зүгөөр, манай хүршэнэр, читынхид, маанадhаа үлүү hайнаар хонидоо үсхэбэрилнэл. Агын, Онон, Борзиин колхоз болон соовхозууд хонидойнгоо үүлтэр hайжаруулгаар манhaa уридалшоол.

Мүнөө хүрэтэр дуугай hууhан хонишон Георгий Якимов хөөрэлдөөндэ хабаадалсаба.

—Дари хээтэй, Бата Чойбсонович, Исак Федорович бидэ дүрбэн жэл тухай сугтаа хүдэлмэрилжэ байнабди. Бидэнэр энэ үе соо эжэлшэжэ, эбтэй эетэй ажалладаг болообди. Элэ нүхэдэй туhаламжаар бишье хони үсхэбэрилхэ талаар шадабари ехэтэй болооб. Энэ ажалдаа үнэн зүрхэнhөө дурлааб.

—Намагай адагай, Шүлэгэй буурал хадын, Маянгай ногоониинь ехэл эдисэтэй, шэмэглиг юм. Хонидые нажар зунай, намарай сагта адуулхада түргэн таргалдаг, үбэл, хабарай үедэ адуулхада садатараа эдеэлжэ, таргаа табидаггүй. Теэд энэ багтамнай уhан үгы.

—Зүб хэлэнэш, Гоша, үбэлэй hаари хүйтэн соогуур хонидоо уhалха гэжэ арбаад модо урагша хойшонь үдэр бүри намнахада хонидhоо юун үлэлтэйб даа,—гэжэ гэмэрэн татажа Дари Дашиевна хөөрэлдөөндэ хабаадалсана. Ага, Онон Борзиин хонишодhоо бидэнэр юугээрээ дутаабибди. Тэдээнэй хойно заяандааншье орохогүй аад, Борьёогой талые уhалха, худаг малтаха, hубаг татаха хүдэлмэриин унжагайрhанhaa болоно бэшэ гү,—гэжэ хэлээд, шэнэ жэлэй хүндэ бэлдээд стол дээрээ табагаар дүүрэн мяха, үрмэ, тоhо, сахар, пряник табижа эхилнэ.

Хөөрэлдэжэ байтарнай саг түргэн үнгэржэ 1954 оной hүүлшын минутанууд үлдэшэhэн байба. Бата Чойбсонович радиоприёмнигтоо ошожо, энеэбхилhэн шодөөр hамган тээшээ хаража:

—Дари, шамайшье буруу хэлэнэ гэнэгүйб! Үнгэрхэеэ байгаа жэлдэ ехэ юумэ хэгдээ. Манай колхоз гансал ноohо гүрэндэ тушаажа 566 мянган түхэриг олзо оруулаа. Хони бүри олоор үсхэхэ ехэл аргатайбди. Аймаг соогоошье абаад үзэел даа. Анзаhанай эриин хүрөөгүй хори гаран мянган гектар шэнэ газар хахалагдаа. Тэндэ тэжээлэй культура тарихада хэды шэнээн нэмэлтэ тэжээл абтахаб. Теэд хэгдээгүй юумэмнай тон ехэ. Манай колхозуудай баялиг болохо сагаан алта гүрэндөө бүри ехээр үгэхын тулада хонидто шэнэ байрануудые бариха, тэжээл ехээр бэлдэхэ, эрдэм наукын заабаринуудые наринаар сахиха ёhотойбди,—гэжэ Бата Чойбсоновичай зугаалан байтарнь, гурбадахи класста hурадаг Нансал басаганиинь абынгаа ханшыhaa угзаржа:

—Москва, Москва... Кремлиин курантнууд шэнэ жэлые сохихонь,—гэхэтэйншье адли аляhанай ниидэхые дууламаар шэмээ гэр соо тогтоодхино.

Бултанда үнинэй танил болонхой Кремлиин курантнууд ирагуу hайхан аялгата сохисоо эхилнэ.

Үргэн сэлдэе Казахстанда, заха хизааргүй уужам Сибирьтэ шэнэ газарые элдүүрилхээ hайн дураараа ерээшэдээшье эбтэй коллективүүд, нарата ногоон Грузидаш, шэмэрүүн хүйтэн Чукоткодошье хамаагүй — дуулим ехэ ороноймнай алиш хизаарта ажаhууhан ехэ, багахан коллективүүдэй мянга миллион ажалшад бултадаа Эхэ оронойнгоо зүрхэн Москвагай буурал Кремлиин курантнуудай сохисые зүрхэеэ доhолгон байжа шагнана.

Энэ агшан зуура арад олониитэдэ амар жаргалан асарhан агууехэ Партяараа омогорхон, ерэхэ жэлдэ улам ехэ амжалтануудые туйлахаар хүсэ шадалаа эршэлнэ, сэдьхэл зоригоо бадаруулна. Эдэ түг түмэн коллективүүдэй уран шадамар гараар 1954 ондо хүсэ ехэтэ гидроэлектростанцинууд Свирь, Иртыш, Кама ба бусад мүрэнүүд дээрэ баригдаа, 17 миллион 430 мянган гектар шэнэ ба боро газар хахалагдаа, хэдэн зуун шэнэ түхэлэй машинанууд зохёон бүтээгдээ, хэдэн олон томо томо заводууд, комбинадууд баригдаа, хэдэн зуугаад шэнэ совхозууд эмхидхэгдээ, хэдэн арбаад миллион квадратна метр гэр байра баригдаа, хэдэн арбаад миллион толгойгоор колхоз, совхозуудай адууhа мал олошороо.

Шүлэгэй хадын хаяада оршоhон Бата Чойбсоновой хүтэлбэрилдэг энэ багахан коллектив мэтэ эбтэй, эетэй, Эсэгэ оронойнгоо хүсэ шадалые улам дээшэлүүлхын түлөө үдэрэй hанаан, hүниин зүүдэн боложо ябадаг ехэ, бага коллективүүд манай орон дотор түг түмэ. Социализмын илан мандаhан ороной хүсэн шадалайнь мүнхэ булаг энээндэ юм.

Арадуудта — эб найрамдал!

Ажалда — амжалта! гэhэн юрөөл табяад, советскэ хүнүүд асари ехэ амжалтануудые асарха 1955 ондо зориг түгэлдэрөөр алхалан оробо.

С. Бадмаев.

Ц. ДОРЖИЕВ.

Шэнэ жэлэй олзо

Гүн тайга нойроо сэлмээн
Гүнзэгы сээжынгээ оёорhoo
амилба.
Нарhан, хуша модод шэлгээн,
Нарин оройнь hэбшээндэ
гүрбэбэ.
Хурдан габшагай, hэргэг булган,
Хурил сооhoo hэмээхэн гаража,
Хушын торгон намаа дамжан,
Хүнгэн солбоноор дүүлинэ
сэнгэжэ.
Үнэтэ булганай шэнэхэн мүртэнь
Үнишье бэдэрэнгүй ангуушан
ороол даа.
«Бү зугадалши, хөөрхэн амитан,
Барихаб амидыгаар, алахагүйб»
гэбэл даа...
Хуушан жэлэй hүүлшын энэ
үдэшэ
Хушын узуурта амархаяа хүбүүн
hууба.
Хаалтахан соогоо дурагүйтэн
бүмбэржэ,
Хөөрхэн булганиинь hүүлээрээ
шарбаба.

С. ОЧИРОВ.

Манай агроном

Хатуу дардам харгыгаар
Хатаргана нэгэ хүн,
Энэш манай агроном
Өөрөө табилуулна ха юм.
Шаргал нарантай урилдан,
Шамдуу ажалдаа гаранал.
Үдэшын агаар зэдэлүүлэн,
Гэртээ бусахынь харанам.
«Агроном! Манай агроном ерээ»—
гээд,
Ажалша зомнай хэлсэдэг,
Түрүү hаалишан Даримымнай
Түрөөр буулгахань ха гэлсэдэг.
Залуу агроном хүндэтэй,
Ажалынь угаа урагшатай,
Ерэхэ жэлдэ ургасаяа
Ехээр нэмээхэнь лабтай.

Иимэ байгаа

◆ 1954 ондо республика дотор хонидой тоо 1953 онойхиhoo 54 мянган толгойгоор олошорбо. Тиихэдэ хониной ноohо дунда зэргээр эдлүүриин 100 гектар газар бүхэндэ урда жэлдэнь 50,4 килограмм хайшалагдаа hаа, 55,6 килограмм хайшалагдаа.

◆ Үнгэрэгшэ ажахын жэлдэ республикын колхозууд 1953 онойхиhoo 1 миллион 5000 литр hү үлүү ехые hааба. Колхозуудай племенной фермэнүүдэй 38 hаалишад үнеэн бүриhөө 2000-hаа 5000 литр хүрэтэр hү hааhан байна. Һүнэй-товарна фермын 172 hаалишад үнеэн бүриhөө 1000-hаа 1750 литр хүрэтэр hү hааргаа.

◆ Гүрэндэ ноohо, мяха тушаалга жэл ерэхэ тудам ехэ болоно. Нёдондо гүрэндэ 120 тонно ноohон, 1768 тонно мяхан 1953 онойхиhoo үлүү ехээр тушаагдаhан байна.

◆ Республикын колхозуудай малажалай фермэнүүд дээрэ 500 кормозапарник, тэжээл буталдаг 150 машинанууд хүдэлгэгдэнэ.

1954 ондо ниитын малажал хүгжөөлгөөр түрүүлhэн Иволгын аймагай «Коминтерн» колхоздо БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй ба КПСС-эй обкомой дамжуулгын Улаан туг барюулагданхай. Мүнөө энэ колхозой гэшүүд малаа тобир тарганаар үбэлжүүлхын түлөө тэмсэжэ байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: колхозой эрхим хонишон Цыпел Дармаев, зоотехник Пама Будаева гэгшэд нарин ноohотой хусые үзэжэ байна. А. Мантаевай фото.

Малажал хүгжөөлгэдэ онсо анхаралаа табихабди

Нёдондо жэл болотор Яруунын суута олон нуурнуудай захаар олон мянган гектар ойроо хүртөөгүй үргэн элдин тала дайда нэмжыжэ хэбтэгшэ hэн. КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй hүүлдэ манай совхозой коллектив энэ талые элдүүрилжэ, ороohото, овощной, илангаяа тэжээлэй культурануудые ехээр таридаг болохо гэжэ шиидэhэн байна. Тиин үнгэрhэн жэлдэ манай коллектив ехэ хүдэлмэри хээ. Мүнөө жэлэй дүүрээд байхада хэhэн ажалаа эрьежэ бүридхэн харахада горьтой шэнгеэр hанагдана. Хамта 9 мянга шахуу шэнэ газар хахалагдажа, ехэ газартань тарилга хэгдээ. Ингэжэ тарилгымнай талмай хоёр дахин шахуу үргэдхэгдэhэн байна.

Үнгэрhэн зундаа гандуушаг байгаашье hаа, ороohото, овощной болон тэжээлэй культурануудай яhала hайн ургаса хуряагдаа. Ячмениин бүхы талмайн гектар бүриhөө дунда зэргээр 13 центнер, шэнээр хахалагдаhан газарай зарим участогуудай гектар бүриhөө 20 центнер ургаса хуряаhан байнабди. Мүн тэрэшэлэн урда урда жэлнүүдэйхидэ орходоо үбhэ, солоомо, зелёнко, силос болон корнеплодууд hураггүй ехээр бэлдэгдээ.

Ажахынгаа гол hалбари болохо малажалые хүгжөөлгэдэ мүн лэ hайн амжалта туйлаабди. Үнеэдые үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэб 217 процент, гахайнуудые—217, хонидые—138 процент дүүргэгдээ. Мүн тэрэшэлэн адуу, шубуу үсхэбэрилхэ түсэб үлүүлэн дүүргэгдэбэ.

Үнгэрhэн жэл болотор манай совхоз гүрэндэ гансал мяха, арhа үгэдэг байгаа hаа, энэ намартаа түрүүшынхеэ үнеэдые hаадаг болоhон байнабди. Ингэжэ хэдэн арбаад мянган центнер hүн гүрэндэ тушаагдаhан, совхоздо олзо доход миллионоор ороhон байна.

Хүдэлмэридөө түрүүшүүлэй дүй дүршэлые зоримгойгоор хэрэглэжэ, Арсения Хашитовагай хүтэлбэрилдэг комсомольско-залуушуулай бригадынхид үнеэн бүриhөө дунда зэргээр 1605 литр hү hаагаа. Зарим түрүү hаалишад, жэшээлхэдэ, Б. Жамбалова, Ц. Чимитова, Ц-Д. Цырempилова болон бусад үнеэн бүриhөө 2000 литр hү hааhан байна.

Манай коллектив үнгэрhэн жэлдэ туйлаhан амжалтануудаараа hанаагаа амараагүй. Мүнөө 1955 ондо тарилгынгаа талмайе 1953 онойхидо орходоо 9 дахин шахуугаар үргэдхэхэ, эбэртэ бодо малайнгаа тоо толгойе 26 процентээр, хонидой—60, гахайнуудай—60 процентээр, шубуудые 3 дахинаар олошоруулха зорилготойбди. Энэ тиимэ бэлэн хэрэг бэшэ. Тиибэшье, хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдтэ парти, правительствын үзүүлжэ байдаг саг үргэлжын анхарал оролдолгын харюуда манай совхозой коллектив абаhан уялгаа амжалтатайгаар дүүргэхэ, үлүүлэн дүүргэхэ байна.

Малай үбэлжэлгые эмхитэйгээр үнгэргэхын, хабарай тарилгые түгэс бэлэдхэлтэйгээр угтахын түлөө социалистическэ мүрысөөн манай коллективэй дунда бүри үргэнөөр дэлгэрхэ.

Р. Гнездилов, Яруунын мяха-hүнэй совхозой партийна организациин секретарь.

Манай газетын шэнэ жэлэй анкетэ

„Бурят-Монголой үнэнэй" редакци 1954 ондо ажалдаа ямар амжалтануудые туйлабат, шэнэ жэлдэ юу хэхэ, юу туйлаха түсэбтэйбта гэhэн асуудалтайгаар республикын түрүү хүнүүдтэ хандаhан байна.

Тэдээнhээ абаhан харюугаа эндэ толилнобди

Шэнэ жэлдэ шэнэ амжалта туйлахаб

Б. НАЦМИТОВ, паровозой машинист

Социалистическэ хүдөө ажахые богонихон болзор соо эрид шууд хүгжөөхын зорилгоор бүгэдэарадай тэмсэлдэ Эхэ ороноймнай түмэр замай транспорт ехэхэн үүргэ эзэлнэ. Промышленна центрнүүдhээ колхозуудта, совхозуудта, МТС-үүдтэ элбэг ехээр эльгээгдэжэ байhан трактор, комбайн ба промышленна бусад эд бараан, мүн тэрэшэлэн хүдөө ажахыhaa промышленностьда хэрэглэгдэдэг түүхэй эдүүд имагтал түмэр замаар зөөгдэнэ бшуу.

Үнгэрhэн жэлдэ түмэр замай Улан-Удэ станциин паровозно деногой машинистнууд өөhэд хоорондоо социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлэн, арадай ажахын ашаа шэрэхэ түсэбые уридшалан дүүргэжэ шадаа. Уhа абахын тулада багахан станцинууд дээрэ паровозоо байлгангүйгөөр ябуулха шэнэ арга шудалжа, локомотивайнгаа ябасые нилээд түргэдхөөб. Тэрэнэйнгээ ашаар hара соо 2600 тонныш оронда 2800—3000 тонно ашаа шэрэнэб.

Табадахи табанжэлэй hүүлшын жэл—1955 ондо ашаа шэрэхэ даалгабарита түсэбөө түмэрзамшадай hайндэр—августын 1 болотор дүүргэхэ зорилготойб.

Минии хүсэл бэелэнхэй

В. БАМБАЦЫРЕНОВ, Бурят-Монголой оперо ба баледэй театрын дуушан

Римский-Корсаковой нэрэмжэтэ Ленинградска консерваторидо hурахаяа Бурят-Монголhoo хэдэн хүбүүд, басагад үргэлэн жэлэй саада тээ ошоо hэмди. Дуу хүгжэмэй талаар бэлэдхэлгүй байhан намда hуралсалай түрүүшын үедэ тон ехэ, дабагдашагүй шахуу гэжэ hанамаар бэрхэшээлнүүд ушардаг байгаа. Зүгөөр ородой агууехэ композитор Н. А. Римский-Корсаковой аша, мүнөө энэ консерваториин доцент Г. М. Римский-Корсаков ба бусад профессорнүүд, багшанарай туhаламжаар бэрхэшээлнүүдые дабажа эхилээ бэлэйбди.

Дууша боложо, түрэл арадайнгаа дуу хүгжэмэй баялигуудые, мүн тэрэшэлэн ородой ба советскэ композиторнуудай бэшэhэн зохёолнуудые хүн зоной дунда дэлгэрүүлхэ гэhэн хүсэл hаналии үнгэрэгшэ жэлдэ бэелhэн байна. Һуралсажа байхадааншье концертнүүдтэ хабаадалсадаг hэмди. Н. А. Римский-Корсаковой зохёоhон «Хаанай амараг» гэhэн оперодо Григорий Грязнойн партиие hуралсажа байха үедөө дуулажа эхилээ hэм. Бурят-Монголойнгоо оперо ба баледэй театрта мүн энэ партияа дуулаhан байнаб. Манай бурят хэлэн дээрэ оршуулагдаад, табигдажа байгаа У. Гаджибековэй «Аршин мал-алан» гэжэ хүгжэмтэ комедидэ мүн лэ хабаадалсанаб.

Шэнэ ерэhэн 1955 ондо творческо талаараа улам эдэбхитэй, оролдосотойгоор ажаллаха зорилготойб. Гуногой «Фауст» гэжэ оперодо Валентинэй партиие бэлэдхэжэ, республикынгаа ажалшадай үмэнэ дуулаха байнаб.

Бүри ехэ амжалтануудай түлөө

А. СТРЕЛКОВ, Түнхэнэй МТС-эй главна агроном

Манай Түнхэнэй голой таряашад hүүлэй жэлнүүдтэ ороohо таряанай, үбhэ ногооной баян ургаса ургуулдаг болоо. Ороной хүдөө ажахые хүгжөөхэ тушаа парти, правительствын түүхэтэ шиидхэбэринүүдээр зоригжоhон манай механизаторнууд болон колхозчигууд үнгэрэгшэ жэлдэ бүришье hайнаар хүдэлмэрилөө. Полинууд дээрээ үбэл, хабарай агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые hайнаар хэhэнэй, тарилга, хуряалгые эрхим болзорнуудта үнгэргэhэнэй ашаар ороohо таряанай hайн ургаса хуряагаабди. Харьяата колхозуудаймнай ороohото культурануудай тарилгын бүхы талмай дээрэhээ гектар бүриин 9,2 центнер ургаса, тэрэ тоодо гектар бүриин 10,9 центнер шэниисэ хуряагдаа. Зарим түрүү колхозууд, жэшээлхэдэ, «Красный пахарь», XVII партсъездын нэрэмжэтэ колхозууд тарилгын бүхы талмайн гектар бүриhөө 11,6—12,7 центнер ургаса хуряажа, бүришье hайн амжалта туйлаhан байна.

Урда жэлнүүдэйнгээ хүдэлмэриин дүнгүүдээр үнгэрэгшэ жэлдэ МТС-ээрээ хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадаабди. Мүн ажахын үнгэрэгшэ жэлэй дүнгүүдээр энэ жэлдэшье выставкэдэ ошохоор кандидатта дэбжүүлэгдээд байнабди.

Ороohото болон бусад культурануудай ургасые бүри дээшэлүүлхын тула энэ жэлдэ ехэ хүдэлмэри хэгдэхээр хараалагдана. Колхозно эрдэмтэ Т. С. Мальцевай шэнэ аргые үргэнөөр туршажа, үйлэдбэридөө нэбтэрүүлхэ байнабди.

Манай Түнхэнэй голой хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэрилэгшэд үнгэрэгшэ жэлые ажалай амжалтануудаар үдэшөөд, энэ гаража байhан 1955 ондо бүри ехэ амжалтануудые туйлахаар шиидэнхэй.

Хүндэтэ нэрэзэргэдэ хүртөөбди

Т. ДЕНИСЕНКО, мяха-консервнэ комбинадай бригадир

Үргэн ниитэ ажалшадай хэрэглэдэг эд бараа, эдеэ хоолой зүйлнүүдые элбэгээр гаргаха гээшэ энэ үеын шухала зорилгонуудай нэгэн болоно. Тиимэhээ манай заводой хүдэлмэришэд колбаса хэхэдээ ажалайнгаа бүтээсые улам бүри дээшэлүүлхын түлөө тэмсэн бага бэшэ амжалта туйлаба. Тэрэ тоодо манай бригада 1954 ондо продукци үйлэдбэрилхэ түсэбөө болзорhоонь 15 хоног урид дүүргэжэ, үргэнөөр дэлгэрhэн социалистическэ мүрысөөндэ түрүүлбэбди.

Түрүүшын гурбан кварталай хүдэлмэриин дүнгөөр бригадамнай «СССР-эй мяха-hүнэй промышленностиин эрхим шанарай бригада» гэhэн хүндэтэ нэрэзэргэдэ хүртэhэн байна.

Москвагайхидай үнэтэ үүсхэлые дэмжэн, табадахи табанжэлэй даалгабарита түсэбые Октябрьска революциин 38-дахи ойдо дүүргэхэ гэжэ шэнэ уялга абанхайбди. Бригадымнай гэшүүн бүхэн шэнэ жэлдэ түс бүридөө хоёр нормо дүүргэхээр шиидэнхэй.

Энэ уялгаяа амжалтатайгаар бэелүүлхэмнай лабтай.

Мартагдашагүй жэл

И. ЧАГИН, Доржо Банзаровай нэрэмжэтэ пединститудай доцент

Багшаар ажаллажа захалhаар 50 жэлэймни ой 1954 ондо гүйсөө. Бурят-Монголой арад зоной, нүхэд-багшанараймнай юрын багша минии ажалые үндэр дээрэ сэгнэжэ, үргэнөөр тэмдэглэhэндэнь үнэн зүрхэнhөө баясанаб.

Ажалаймни 50 жэлэй ойтой дашарамдуулан БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиум намда БМАССР-эй hургуулиин габьяата багшын хүндэтэ нэрэзэргэ олгоhон байна. Мүн институдай дирекци, партийна, комсомольско, профсоюзна организацинууд эрдэмтэдэй соведэй заседани үнгэргэжэ, тэндэ 50 жэл багшаар ажаллаhантайм дашарамдуулан амаршалга хүргэhэн, үнэтэ бэлэгүүдые барюулhан байха юм.

Гансахан социализмын илаhан орон дотор ажал иимэ үндэрөөр сэгнэгдэдэг.

Парти, правительствын багшанарта саг үргэлжэ үзүүлжэ байгаа анхарал оролдолгодо харюу болгон хэды үндэр наhатай болобошье, арадай гэгээрэлэй арюун нангин хүндэтэ хүдэлмэридэ үшөө ажаллахаар дүүрэн арга боломжотойб.

1955 ондо докторско диссертацияа бэшэхэ, хүдэлмэреэ саашань үргэлжэлүүлхэ байнаб.

Манай колхозчигуудай эршэтэ ажал

М, КАВЕЛИН, Зэдын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ

Үнгэрэгшэ 1954 ондо манай колхозой гэшүүд Үшөөтэйн МТС-эй механизаторнуудтай хамта ниитынгээ ажахые дам саашадань хүгжөөхын түлөө хүсэ шадалаа гамнангүй ажаллаа. Энээнэй ашаар хони үсхэбэрилгэдэ яhала hайн амжалта туйлагдаба. Жэлэй эхиндэ хонидоймнай тоо толгой 14 мянга гаран байhан hаа, мүнөө 16500 болотороо олошороо. Илангаяа племенной фермымнай хонид олошорhон байна. Үүлтэртэ хонидоймнай тоо 3000 шахуу болоо. 1953 ондо хонин бүриhөө 1,2 килограмм ноohо хайшалhаад, 1954 ондо 1,7 килограмм хайшалаабди. Мүн племенной фермын хонин бүриhөө 2,3 килограмм ноohон хайшалагдаа. Уялгата түлбэрсэрээ, мүн МТС-эй хүдэлмэриин түлөө натура түлбэрсэрээ гүрэнтэйгөө тоосоод, үшөө 130 центнер ноohо гүрэндэ худалдаабди. Гүрэндэ ноohо тушаажа, худалдажа хамта 450 мянган түхэригэй олзо оруулагдаа.

Эрхим хонишод Б. Чойбсонов, П. Хохлов, Д. Вершинин, Ц. Бадмажапов, Е. Шишмарева болон бусадай зоригжолто ажалые тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Энэ жэлдэ манай колхозой гэшүүд хонидойнгоо тоо толгойе 20 мянга гаран болгохо гэжэ шиидээд, мүнөө малай үбэлжэлгые эмхитэйгээр үнгэргэжэ байна.

Ажалаймнай дүнгүүд, ба саашанхи зорилгонууд

А. РЕЩИКОВА, Мухаршэбэрэй аймагай Гашейн МТС-эй зоотехник

Минии хүдэлмэрилдэг «Коммунизм» колхозой малшад үнгэрhэн 1954 оные ажалай эрхим амжалтануудаар үдэшэжэ байна. Малай харууhалга, эдеэлүүлгэ зүбөөр эмхидхээд, колхозоймнай hаалишад урда жэлнүүдэйхидээ орходоо hү ехээр hаагаа. Һаалишад Е. Федорова, Н. Васильева гэгшэд нютагай hайжаруулагдаhан үүлтэрэй үнеэн бүриhoo 1480—1900 литр hү hаагаа.

Үбэлэйшье сагта үнеэдые hайнаар эдеэлүүлээд, зүбөөр харууhалан hаагаа хада ехэ hү hаажа болохо байна. Энээнэй тула манай фермэдэ hү ехээр үгэдэг үнеэд илгагдажа тэжээлэй нормоор эдеэлүүлэгдэн hаагдана.

Манай фермынхид үнгэрhэн жэлэй амжалтануудаар hанаагаа амарангүй, 1955 ондо ажалай шэнэ шэнэ амжалтануудые туйлахаар шиидэнхэй. Тиин 1955 ондо колхозоймнай hаалишад үнеэн бүриhoo дунда зэргээр 1000 литр, hүнэй-товарна нэгэдэхи фермынхид 2000 литр hү hааха уялга абанхай.

Иимэ амжалтатайгаар, иимэ зорилгонуудтайгаар бидэнэр шэнэ жэлые угтабабди.

АМЖАЛТАНУУДЫЕ ТУЙЛАЯ!

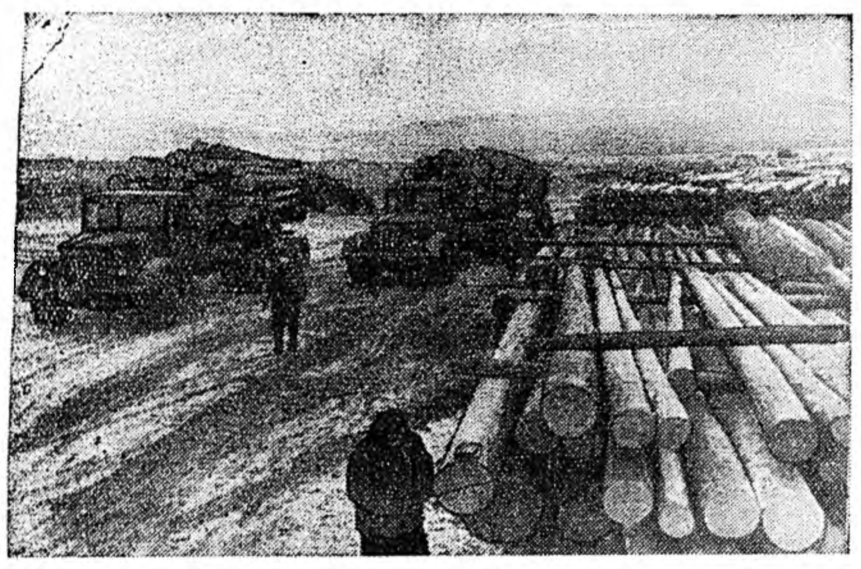

Баруун Тарбагатайн леспромхозой модошод 1954 ондо республика соогоо эгээн түрүүлэн модо бэлэдхэхэ, шэрэхэ түсэбүүдээ дүүргэһэн байна. Мүнөө жэлдэ эндэхи модошод бүри ехэ амжалта туйлахаар зоригжонхой.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: тус леспромхозой доодо складта. М. Минеевэй фото.

Модошодой туйлаһан шэнэ амжалта

Манай республикын ой модоной промышленностиин хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон албахаагшад 1954 ондо модо шэрэхэ түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэжэ, арадайнгаа ажахыда 260 мянган кубометр барилгын модо урда жэлэйхиһээ ехээр эльгээбэ.

Энэ амжалта хадаа парти, правительствымнай модошодто саг үргэлжэ үзүүлжэ байһан туһаламжын ашаар туйлагдаба. Жэл соо республикымнай ой модоной промышленностьда хэдэн арбаад хүсэ ехэтэй электролебедконуудай агрегадуудые, «МАЗ — 200» маркын 7 тонны автомашинануудые, ашаа тээлгын крануудые, хэдэн зуугаад электрохюрөөнүүдые гүрэмнай үгэһэн байна.

«Забайкаллес» комбинадай түрүү предприятинууд модо бэлэдхэхэ гүрэнэй түсэбые дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөө бодотоор дэлгэрүүлэн, түрүү технологиие үйлэдбэридөө нэбтэрүүлһэнэй ашаар 1954 ондо ехэ амжалта туйлаа. Тэдэ леспромхозууд мүнөө гансахан республика доторoo бэшэ, харин орон доторoo мэдээжэ болоо. Жэшээнь, Баруун Тарбагатайн (директорынь нүхэр Ильин), Хандагайн (директорынь нүхэр Солкин) леспромхозууд модо шэрэхэ жэлэйнгээ түсэбые аяар октябрь һара соо дүүргээ һэн. Тиихэдэ Курбын леспромхоз ноябрьда, Хандагатайн, Эрнин, Шулуутайн болон Баргажанай леспромхозууд декабрь һарын түрүүшын хахад соо дүүргээ. Эдэ предприятинууд бүхыдөө 250 мянган кубометр барилгын модо түсэбһөө гадуур гүрэндөө үгэбэ.

Комбинадтамнай шэн зоригто ажалаараа суутай болоһон модошод олон. Жэшээнь, Курбын леспромхозой электрохюрөөшэн Бата Шолхоев 1954 ондо хоёр жэлэй түсэб дүүргэбэ. Хандагайн леспромхозой шофёр нүхэр Дылыков, Хандагатайн леспромхозой электромеханик П. Целиков, Баруун Тарбагатайн леспромхозой тракторист Г. Дамбаев болон бусад ажалай ехэ амжалта туйлаһанайнгаа түлөө «Модо бэлэдхэлэй ба урадхуулгын хүндэтэ мастер» гэһэн нэрэзэргэдэ хүртэһэн байна.

Бурят-Монголой модошод туйлаһан энэ амжалтаараа һанаагаа амарнагүй. Шэнэ жэлэй нэгэдэхи кварталай түсэбые үлүүлэн дүүргэхэ, ажалай бүтээсые саашадань дээшэлүүлхэ, продукциин өөрын үные химдаруулха, мүн предприятиингаа доторой резервые дүүрэнээр ашаглахын түлөө социалистическэ мүрысөө шэнэ хүсөөр дэлгэрүүлжэ байна.

Модо бэлэдхэхэ гүрэнэй түсэбые амжалтатайгаар дүүргэхын тулада предприяти бүхэнэй хүдэлмэриие нэгэ жэгдээр ябуулха гээшэ тон шухала болоно. Тиимэһээ шэнэ жэлэй түрүүшын үдэрһөө эхилэн леспромхоз бүхэн һара, квартал бүриин даалгабариие саг болзор соонь дүүргэхэ ёһотой. Леспромхозуудай хүтэлбэрилэгшэд үйлэдбэриин технологиие, ажалай эмхидхэлые саашадань нарижуулха, һайжаруулха уялгатай.

Модо бэлэдхэлгые цикличностиин графигаар эмхидхэхэ гээшэ леспромхозуудай түрүүшын зорилго болоно. Энэ аргые шадамараар хэрэглэхэдэ модо унагаалга, гэшүүһэ сэбэрлэлгэ, таллуулга ба шэрэлгые хоорондонь таһалдалгүйгөөр ябуулха арга олгоно. Тиимэһээ 1955 ондо олонхи леспромхозууднай хүдэлмэреэ энэ аргаар эмхидхэхэ байна.

Шэнэ жэлдэ абаһан уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэжэ, Эхэ оронойнгоо арадай ажахыда барилгын модо элбэгээр үгэхэ гээшэ республикымнай модошодой нэрэ хүндын хэрэг болоно.

Л. Митапов,
«Забайкаллес» комбинадай начальнигай орлогшо.

Д. ЖАЛСАРАЕВ

Нүхэдэй ёһоор нүхэдтөө

Шэнэ жэлээр
таанадаа
амаршалнам!
Шүлэгөөрөө —
һай һанаһандаа —
ханданам.

Л. ЛИНХОВОИНДО

Үнөөхил «хүрин хээрээ»
унажархёод,
Үдэр бүри гүйлгэхыш
адаглажархёоб.
Бурят дуунай «хүлэгүүд»
барагдаа һэн гү?!
Бүдүүн хоолойнш аялга
һуладаа һэн гү?!

Хоёр гурбан композиторнуудта

Хүгжэм бэшэхын түлөөдэ
Москвагаар ябадаг болонхойт.
Хүдөө харин гаража,
дуу шагнахаяа болинхойт.

Д. БАТАЖАБАЙДА

Үдэр, жэл бүхэндэ, Батажабай,
Улам дээшээ ургажа бай.
Бэеэрээ бэшэ, — яһала үндэр
ха юмшк, —
Бэлиг мэргэжэлээрээ ургалши.

Ц. ШАГЖИНДА

Үни холын Будамшуутай
Үелһэншниш муу бэшэ даа.
Харин мүнөөнэй залуушуултай
Ханилбалшни гоёл һэн даа.

Зарим уранзураашадта

Зуражал,
зуражал
зуражал байгшат.
Зурагуудтнай тэд...
буулгаһан байшадаг.
Уранзураашад гэбэл,
урматай дохинот.
Уранбуулгаашад гэбэл...
яахабта, нүхэд?

Иимэ болохо

❖ Республикын колхозуудта 1955 ондо нарин нооһотой хонии бүриһөө 4,4 килограмм, нарибтар—3,9, шэрүүбтэр—3,2, шэрүүн нооһотой хонин бүриһөө 1,8 килограмм нооһон хайшалагдаха. 100 толгой эхэ хонин бүриһөө 100 хурьгад абтажа түлжүүлэгдэхэ байна.

❖ 1956 оной октябриин 1 хүрэтэр хонидой тоо толгой 1750 мянга хүргэгдэхэ. Тэрэ тоодо нарин, нарибтар нооһотой хонидой тоо 850 мянган толгой болгогдохо юм.

❖ Гүрэндэ һү, мяхан ехээр тушаагдадаг болохо. Тиимэһээ энэ жэлдэ нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө 800 литрһээ бага бэшэ, һайжаруулагдаһан үүлтэрэй үнеэдһээ — 1500, племенной үүлтэрэй үнеэдһээ 2500 литрһээ бага бэшэ һүн һаагдаха.

❖ Энэ жэлдэ эхэ гахай бүхэн 1,5—2 дахин түрүүлэгдэжэ, туд бүриһөөнь 10 поршоонхо абтажа, томо болгогдохо. Тиигэжэ эхэ гахай бүхэн жэл соо 8 центнерһээ бага бэшэ мяха үгэхэ байна.

☆ ☆ ☆

Сагые уридлаһан советскэ хүн

Мантан томо цехүүдэй хоолойнуудһаа лад хара утаан мушхаралдан гаража, намдууханаар орожо байһан саһан соогуур хара хилэн хүшэгэ татаһан шэнгеэр огторгой өөдэ дэгдэнэ. Тойрожо байһан цехүүдэй сонхо-оройнуудаар электрогагнууриин гэрэл сорьёжо, сахилгаалһан мэтээр нюдэ һаргаана. Эдэ цехүүд соо хэдэн мянгаад хүдэлмэришэд эсэхэ сусахые мэдэнгүйгөөр табанжэлэйнгээ түсэбые уридшалан дүүргэхээр эрмэлзэн ажаллана гэжэ һанахада эрхэбэшэ омогорхол баярай сог зали сэдьхэлдэ түрэнэ.

—Ёһотой уран дархан, эрхимэй эрхим хүн гээшэ энэл даа, үдэр соогоо хоёр хүдэлмэришэнэй бүтээхэ юумые гансаараа хэнэ бшуу, — гэжэ улаан булан соо Хүндэлэлэй доскада фотозурагуудые һуулгажа байһан хоёр басагад өөһэд хоорондоо зугаална.

—Зүб лэ хэлэнэт, — Ринчин Сундакович гээшэмнай хори гаран жэлэй саада тээ манай заводой һуури табилсаһан юм. Тиимэһээ тэрэнэй дүрэ зурагыншье бүри дээгүүр, түрүү зэргэдэ байхал ёһотой, — гэжэ тэдэнэй хажууда ерэһэн үбгөөргэ мастер нэмээбэ.

...Эндэһээ үүдэ нээжэ, цехтэ оротой зэргэ, түхэреэн хюрөөгэй эшхэрээн оньһото түргэн станогуудай түерээн сооһоо илгаран дуулдана. Хүн бүхэн шамдуугаар хүдэлмэрилнэ. Тэдэнэй бэлэн болгоһон продукцинь тусхай тэргэнүүдтэ ашаалагдан, нарихан түмэр замаар абаашагдажал, абаашагдажал байна. Хаалгын камераһаа гараһан модонууд транспортёр дээгүүр дамжан ерэжэ, хүсэ ехэтэйгээр эрьелдэжэ байһан хюрөөнүүдтэ ута руугаа шуу эсхүүлэн, үргэнөөрөөшье, зузаанаараашье нэгэ хэмжүүрэй хабтагайнууд болон гарана. Тэдэ хабтагайнууд саашаа ошожо харуулдагдана. Модо харуулдадаг станогой һолжорхо бүхэндэнь сагаан торгон лентэ шэнги зомгоолнууд хэдэн алдаар һубигдана. Эдэ бүгэдые ажаглахада, цехын бүхы хүдэлмэри машина, түхеэрэлгэнүүдээр сүм хэгдэдэг болоһониинь харагдана.

— Ринчин Сундакович Цырендоржиевнай энэ ажаллажа байна,— гээд цехын партийна организациин секретарь нүхэр Петров танилсуулна...

Нүхэр Цырендоржиев даруу, номгон зантай хүн. Тэрэ коммунист байһан туладаа партиин гэшүүнэй уялгануудые наринаар сахиха гэжэ оролдодог, ажалдаашье, мүн өөрынгөө бүхы ажабайдалда шанга эрилтэ табидаг.

—Партиин Устав соо «... саг үргэлжэ мэргэжэлээ дээшэлүүлхэ» гэжэ гэшүүнэй уялгануудай нэгэ пунктдань хэлэгдэдэг. Тиимэһээ энэ коммунист ажалай олон мэргэжэлтэй, эрхим шанартай продукци үйлэдбэрилдэг болохые хододоо оролдодог. Мүнөө энэ цех соо байһан бүхы станогууд дээрэ хүдэлмэрилжэ шадахаш гэжэ һайрхангүйгөөр хэлэхэ байнаб, — гээд нүхэр Петров хажуудаа байһан Ринчин дарханай мүрысень альгадаад абана.

—Олон мэргэжэлтэй болоошье һаа, гансаараал хара мүрөө хараад ябажа болохогүй байна. Залуушуулые шэнэ мэргэжэлдэ, ажалай түрүү дүй дүршэлдэ һургаха хэрэгтэй гэжэ һанагшаб, — гээд, нүхэр Цырендоржиев һууриһаа бодоно.

Иимэ богонихон хөөрэлдөөнэй һүүлээр энэ новатор урдаа байһан хабтагайнуудые нүхэ гаргадаг станогто ябуулжархёод, энэ һамбаандаа модошо дарханай мэргэжэлдэ һургажа байһан залуухан хүбүүнэй хэжэ байһан хүдэлмэриие шалгана.

—Саша, мүнөө манайда хүн зоной байдал улам һайжарна. Хүдэлмэришэн, мүн колхознигшье баян болоо жо байна. Тиимэһээ бидэ хоёрой бүтээжэ байһан буфет бүхэ, яларма һайхан байха ёһотой.

—Ринчин Сундакович, танай хэлэһэн, зааһыстнай хуу ойлгохые оролдоноб. Теэд арайл биранагүйб, үшөө нэгэ һара болоод байхада заатагүй мэргэжэлээ шудалхаб, — гэжэ залуу дархан баяртайгаар багшынгаа урдаһаа харюусана.

12 час боложо, заводой гудок сууряатан, үдэрэй эдеэлгэнэй дохёо үгэнэ. Цехын хүдэлмэришэд ажалаа орхижо, шамдууханаар гаража ошонод. Цех соо хон жэн...

Уданшьегүй хахад час болоод байхада хүдэлмэришэд столоводоо эдеэлээд, ажалай эхилтэр улаан булан соогоо заахан амаржа, газетэ, журналай шэнэ һонинуудые уншана. Нэгэ зариман Хүндэлэлэй доскада бэшэгдэһэн ажалай түрүүшүүлээр һонирхоно, хэдэн залуу хүбүүд столдо һуужа, домино наадана.

—Ринчин Сундакович, һурагшадтаа хүсэгдэжэ эхилбэлта, танай һургаһан залуу дархан Красиков Хүндэлэлэй доскада өөртэйтнай зэргэлээд һуужа байнал, — гэжэ үүдэ орожо ерэһэн нүхэр Цырендоржиевта хандан, тэндэ шууялдажа байгшадай дундаһаа нэгэн шогтойхоноор хэлэнэ.

—Хүсэгдэхэгүй гээ һаа, тэдэниие һургахагүй байгааб. Теэд манайла тиимэ ёһо үгы ха юм. Энэ жэлдэ 11 залуушуулые модошо дархашуул болгооб, хэрбээ бултадаа намай хүсөө һаань ехэл һайн гээшэ,—гэжэ сэлото дархан урдаһаань харюусана.

Үдэрэй нэгэ час болохотой сасуу дохёогой үнөөхи абяан дахин соностожо, зэргэлжэ байһан станогууд удаа дараалан хүдэлжэ, баруун, зүүн тээшээ һунаһан ута цех эршэтэ ажалай дорьбоогоор дүүрэшэнэ. Энэ цехын коллективэй дунда нүхэр Цырендоржиев олохон жэлдэ хүдэлмэрилжэ байна.

☆ ☆ ☆

1933 оной декабрь. Үбэлэй хүйтэнэй улам шангадажа байбашье, Бурят-Монголой түрүүшын гигант — һаяхан эхилэгдэһэн ПВРЗ-гэй барилга түлэг дундаа ябажа байгаа бэлэй. Хүйтэндэ буурал сагаан болотороо сэнтэшэһэн нарһата ой соо ерээдүйн заводой олон цехүүдэй шулуун хананууд үндыжэ байба. Энэ үедэ сэрэгэйнгээ уялгата албые һаяхан дүүргэжэ ерээд, Зэдын аймагай Худагын Хонхор гэжэ түрэл нютагтаа амаржа байһан 20 гаратайхан Ринчин хүбүүн комсомолой уряагаар заводой барилгада хабаадалсаха гэжэ ниидээ һэн.

Хэдэхэн хоногой үнгэрөөд байхада Ринчин заводой модошо дарханшуулай бүлэдэ оронхой, һанаһан, зориһон хэрэгээ бэелүүлжэ эхилбэ. Ажалдаа дайралдаһан, тохёолдоһон элдэб бэрхэшээлнүүдые тэрэ зоримгойгоор гатална, модошо дарханай мэргэжэлдэ шуналтайгаар һуралсана.

Тэрэ сагһаа хойшо эгсэ 21 жэл үнгэрбэ. Энэ үе соо заводшье ургаа, хүдэлмэришэдыншье олошороо. Тэдэнэй гараар бүтээгдэһэн хүсэтэ паровозууд, заһабарилагдаһан пассажирска аятай зөөлэхэн вагонууд Эхэ оронойнмнай түмэр замаар олон республиканууд, областьнуудта ябадаг болонхой.

—Түрэл заводойнгоо һуурида түрүүшын хирпиисэ табилсажа байһанаа һананаб. Мүнөө Ленинэй ордентэ завод... Тиихэдэ гансал ой тайга байгша һэн. Тэрэ хада дээрэхи гансахан Культурын ордон юун гээшэб. Зэргэлһэн эдэ мантан томо цехүүдэй корпусуудые харахадаа сэдьхэлни баяраар дүүрэнэ, — гэжэ нүхэр Цырендоржиев омогтойгоор хөөрэнэ.

Заводой модо дархалалгын цехын хүдэлмэришэд Ринчин Сундаковичые «манай универсал» гэжэ нэрлэдэг. Энэнь тон зүб. Юуб гэхэдэ, энэ хүн цех соо байһан алишье станогто хүдэлмэрилжэ, эндэ бүтээгдэдэг ямаршье продукциие хуу хэжэ шадаха 6-дахи разрядай модошо дархан болонхой. Ажалдаа үнэн сэхээр хандадаг, бүхы шадабари мэргэжэлээ гарган хүдэлмэрилдэг дээрэһээ тэрэ «Ажалдаа шалгарһанай түлөө» медаляар шагнагдаһан, хэдэн дахин мүнгэн шанда хүртэһэн байна. Гадна, өөрынгөө хүдэлмэриин баян дүй дүршэлдэ залуушуулые һургана.

— Шэнэ жэлдэ табанжэлэйнгээ түсэбые хэзээ дүүргэхэ зорилготойбта, — гэжэ асуухада, Ринчин Сундакович бага энеэбхилэн татаад, иигэжэ харюусана:

—Манай цехын коллектив валовой продукци үйлэдбэрилхэ табанжэлэйнгээ даалгабариие түмэрзамшадай һайндэр—августын 1-дэ дүүргэхэ уялга абанхай. Тиихэдэ би 1958 оной түсэб дүүргэн, шэнэ 1955 ониие угтаба гээшэ хаб. Теэд табанжэлэй һүүлшын жэлдэ 1960 оной түсэб дүүргэгдэхэ байха.

Б. Дашиев.

Шэн габьяата нүхэдүүдээ шэнэ жэлээр амаршалая!

БМАССР-эй АРАДАЙ АРТИСТДА

Баргажан гол нютагтай,
Бархан үндэр уулатай,
Байгал ехэ далайтай,
Баас бүдүүн хоолойтой,
Баран зондоо хүндэтэй
Бадма Мелентьевич Балдаков!

ЗАЛУУ ХИРУРГ М. МУХАНОВАДА

Ухаан бэлиг, хабаараа,
Уран мэргэн гараараа
Үбшэн, аюул зайсуулнат,
Улад зоноо баясуулнат.

Хэһэн ажалай ехэшье һаа,
Хэзээш урагшаал зүдхөөрэйт.
«Үндэр малгайн» элбэгшье һаа,
Үмдэхэсэл бү мэндээрэйт.

«БУДАМШУУГАЙ» АВТОРТА

«Байсын шулуун хүндэ юм,
хүндэшье хадаа
Байгал далайн долгиндо
хүндэ бэшээр мухарял даа».
Бурят театрнай багашаг юм,
багашаршье хадаа
«Будамшуугайтнай» гарахада,
буха ехээр шууял даа.

АЖАЛАЙ НОВАТОР
Е. КУРОЧКИНДА

Аяар далаад он багта дүтэлөөт,
Ажалаингаа талаар холошог ошонхойт.
Бүри урагшаа дабшахынтнай түлөө
Бүхөөр этигэн юрөөхыемнай
зүбшөөгыт.

КОМБАЙНЕР Д. ИСТАЕВТА

Мүрысөөндэ илаһан хүнүүднай
Мүрхэнөөл харадаг бэшэ лэ:
Арбаадш, зуугаадш нүхэдтнай
Арга дүршэлыетнай таниг лэ.

ҺААЛИШАН
Д. ЦЫРЕНДОРЖИЕВАДА

«Һүн ехэ далайн»
тогтохын түлөө,
«Һүри-үндэр уулын»
сомогдохын түлөө
Шэнэ жэлэй
дүлэтэ уряа дурдая,
Шэмэ ехэтэй
дүүрэн духаряа үргэе!

ҮНДЭР УРГАСЫН МАСТЕР
С. КИСЕЛЕВТО

Занграйн талые бүрхээһэн
Залаата шэнисын долгин соогуур
Ажалай баатар Киселевой
Алтан Одониинь яларaг хурсаар.

СЭМБЭ НЭХЭГШЭ
А. ШИШМИНКИНАДА

Сэхынь хэлэбэл, бэрхээр ажалланат,
Сэнтэй эдүүдые ехээр гаргана т.
Найдажа захиһыемнай хадуун абыта:
Нарин сэмбэ нэхэдэг болыта.

Н. ЦЫБИКЖАПОВАДА

Тобир тарган,
Торгон нооһотой хонидтнай
Тала гүбээ,
Талаан дайдаяа бүрхээг лэ!

ПВЗ-гэй БУЛАД ШУДХАГШАДА

Хайлуулмал буладай
горхоор урдаһан мэтээр,
Казанров, танай амжалта
ургаг лэ улам ехээр.

Шаржынь Ф. БАЛДАЕВАЙ,
шүлэгынь Ч. НАМЖИЛОВАЙ.

Германиин коммунистическэ партиин съездэ Гамбургда боложо байна

БЕРЛИН, декабриин 30. (ТАСС). Германиин коммунистическэ партиин съезд дээрэ КПГ-эй центральна правлениин тоосоото элидхэл тушаа үгэ хэлэлгэ үсэгэлдэр дүүрэбэ. Советскэ Союзай коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй амаршалгада харюугай телеграммын текстые съездын делегадууд ехэ дэбжэлтэтэйгээр баталан абаа.

Французска коммунистическэ партиин ЦК-гэй политбюрогой гэшүүн Бальдек Роше, тэрэшэлэн Голландиин ба Люксембургын коммунистическэ партинуудай, мүн Швейцариин ажалай партиин түлөөлэгшэд съездын үсэгэлдэрэй заседани дээрэ амаршалгын үгэнүүдые хэлээ. Тэрэнһээ гадна Польско хүдэлмэришэнэй нэгэдэмэл партиин Центральна Комитедэй, Чехословакиин коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй амаршалгын телеграманууд уншагдаһан байна. Хамта дээрээ 200 амаршалгын телеграммые хилын саанаһаа болон немецкэ ажалшадһаа съезд абаһан байна.

Финляндиин ба Норвегиин компартинуудай делегацинууд үсэгэлдэр съездэ ерээ.

Станиславскиин ба Немирович-Данченкын нэрэмжэтэ театр Пекиндэ ошоод байна

ПЕКИН, декабриин 30. (ТАСС). Станиславскиин ба Немирович-Данченкын нэрэмжэтэ Московско хүгжэмтэ театр Пекиндэ 2 һарын турша соо байба. Театр энэ үе соо Хитадай хүн зондо 71 зүжэг харуулаа.

Театрын артистнууд Пекинэй заводууд болон фабрикануудта хэдэ хэдэн концертнүүдые табиһан, творческо ажал-ябуулгадань Хитадай Арадай Республикын искусствын хүдэлмэришэдтэ туһалһан байна.

Үсэгэлдэр Пекиндэ театрын артистнуудай түгэсхэлэй концерт болоо. Хитадай Арадай Республикын культурын министр Шэнь Янь-бин айлшадые амаршалаа. Театрын Пекиндэ ерэлгэ хадаа Хитадай Арадай Республикын ба Советскэ Союзай арадуудай хоорондохи хани барисаа байгуулгые хүгжөөхэ ба бэхижүүлхэ хэрэгтэ үнэтэ оруулалта болоһон байна гэжэ тэрэ хэлээ.

Арадай түлөөлэгшэдэй Бүхэхитадай суглаанай саг үргэлжын комитедэй түрүүлэгшын орлогшонор Го Мо-жо, Ли Цзи-шэнь, гүрэнэй соведэй премьерэй орлогшонор Чэнь И, Хэ Лун, Ли Фу-чунь, тэрэшэлэн СССР-һээ Хитадай Арадай Республикада байгаа посол П. Ф. Юдин гэгшэд концертдэ байлсаа.

Харашад советскэ артистнуудые халуунаар амаршалжа; сэсэгүүдые барюулаа.

Станиславскиин ба Немирович-Данченкын нэрэмжэтэ Московско театрын артистнуудай, СССР-эй экономическа болон культурна байгуулалтын туйлалтануудые харуулхын тулада Пекиндэ эмхидхэгдээд, декабриин 28-да хаагдаһан выставкын хүдэлмэрилэгшэдэй хүндэлэлдэ Пекинэй мэр Пын Чжэнь үсэгэлдэр уулзалга хэбэ.

КНДР-тэ шэнэ дээдэ һургуулиие барилга

ПЕКИН, декабриин 30. (ТАСС). Корейн центральна телеграфна агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, хүдөө ажахын научно-шэнжэлэлгын центральна институдай барилга энэ жэлэй ноябрьда КНДР-тэ эхилбэ. Орон доторхи энэ томо институт рис үйлэдбэрилгын, ганда тэсэбэритэй культурануудай, һуулгагдаһан модоные хамгаалгын, хүдөө ажахын машинануудай, почвоведениин болон бусад отделенинүүдтэй, тэрэшэлэн 150 га шахуу талмайтай туршалгын участоггай байха юм.

Энэ институт 1955 оной хабар нээгдэхэ байна.

Хитад арад Тайваниие сүлөөлхөөр эрид шиидэнги байһанаа мэдүүлнэ

Шанхайн ниитын организацинуудай, демократическа партинууд болон группануудай, тэрэшэлэн бүхы арад зоной түлөөлэгшэдэй олон зоной хабаадалгатай митинг һаяхан Шанхайда болоо. Американо-чанкайшистска «договорто» эсэргүү, Хитадай территори болохо Тайвань арадые сүлөөлхын түлөө бүхы хитад арадтай сугтаа эсэстэнь хүрэтэр тэмсэхээр эрид шиидэнги байһанаа митингдэ хабаадагшад городой зургаа миллион арадай үмэнэһөө мэдүүлбэ.

Американо-чанкайшистска «протестын» митингнууд тэрэшэлэн Кантон, Ханчжоу, Фучжоу, Амой, мүн оронойй бусад олон тоото городуудта болоо.

(ТАСС).

Зүүн-Урда Азиин оронуудай премьер-министрнүүдэй зүблөөн

ДЖАКАРТА, декабриин 30. (ТАСС). Индиин, Индонезиин, Бирмын, Пакистанай болон Цейлоной премьер-министрнүүдэй зүблөөн декабриин 28 ба 29-дэ Богорада (Индонези) болобо.

Зүблөөн дээрэ зүбшэн хэлсэгдэһэн гол асуудалынь Азиин ба Африкын оронуудай конференци зарлаха тухай асуудал болоно. Энэ конференциие ерэхэ жэлэй апрельдэ Индонезидэ зарлаха гэжэ премьер-министрнүүд шиидхээ. 25 орон: Хитадай Арадай Республика, Вьетнамай Демократическа Республика, Япони, Лаос, Камбоджа, Урда Вьетнам, Филиппин, Таиланд, Непал, Афганистан, Иран, Ирак, Турци, Ливан, Сири, Иордани, Саудовско Арави, Йемен, Египет, Судан, Ливи, Эфиопи, Центральна Африкын Федераци (тэрээндэ Урда Родези, Хойто Родези, Ньясалрд ородог юм), Золотой Берег болон Либери энэ конференцидэ уригдаха байна. Конференциие эмхидхэһэн оронууд боложо Инди, Индонези, Бирма, Пакистан ба Цейлон тэрээндэ хабаадаха юм.

Зүблөөнэй коммюнике соо иигэжэ заагдана. Азиин болон Африкын оронуудай конференци хадаа бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалые хангаха хэрэгтэ, Африкын болон Азиин оронуудай экономическа ба социальна хүгжэлтын хэрэгтэ туһалха, хэдэ хэдэн асуудалнуудые, тэрэ тоодо колониализм, расизм ба национальна суверенитет тухай асуудалые зүбшэн хэлсэхэ байна.

Эб найрамдалые аршалан хамгаалха шухала байһые онсо тэмдэглэхэ зуураа, Индо-Хитад тушаа Женевскэ зүблөөнэй шиидхэбэринүүдээр хананги байһан тухайгаа премьер-министрнүүд элиншэлэн мэдүүлээ. Бүхы хамаатай таланууд Женевскэ хэлсээнүүдые хүндэлхэ ба бэелүүлхэ бэзэ гэжэ найдажа байһан тухайгаа тэдэнэр мэдүүлһэн байна.

Баруун Ирианиие Индонезитэй нэгэдүүлхэ тухай Индонезиин эрилтые зүблөөндэ хабаадагшад дэмжээ. Тэрэшэлэн, Тунисэй ба Мароккын арадуудые дэмжэжэ байһан тухайгаа мэдүүлээ.

Азиин оронуудай экономическа талаараа хүгжэхэ ба байгаалиинь баялигуудай Азиин арадуудай ажана байдалые һайжаруулгада хэрэглэхэ шухала байһан тухай коммюнике соо мүн лэ онсо тэмдэглэгдэнэ.

Франциин Национальна суглаанда

Үсэгэлдэр Франциин Национальна суглаанай заседани дээрэ Эдуард Эрриогой хэлэһэнэй һүүлээр депутат Лиотэ гэгшэдэ үгэ үгтөө. Парижска хэлсээнүүдые баталхые хүсэгшэдэй дунда Баруун Германиие зэбсэглэлгые буруушаагшад олон бии, зүгөөр тэдэнэр хадаа американска баалалтаһаа айдаг дээрэһээ тус хэлсээнүүдые эсэслэн баталхын түлөө голосовална гэжэ тэрэ мэдүүлээ. Германиие зэбсэглэлгэһээ арсалга Атлантическа союзай «хахаран» таралгада хүргэхэгүй байна гэжэ тэрэ тэмдэглээ. Германитай эбэй договор баталха тухай хэлсээнүүдые хэхые уряалха зуураа, парижска хэлсээнүүдые эсэслэн баталһанай хойто тээ хэлсээнүүдые хэхэ «аргагүй шахуу болохо» гэжэ Лиотэ онсо тэмдэглээ.

Французска социалистнуудай ударидагша Ги Молле үгэ хэлэхэдээ, Баруун Германиие зэбсэглэлгые зүбтүүлхэ гэжэ оролдоһон байна, гэбэшье эдэ хэмжээ-ябуулгануудые французска олониитын үргэлжэ дээрээ буруушаажа байһые тэрэ мэдэрээ.

Удаань, бэсэ даанхай республиканец Пьер Андрэ үгэ хэлээ. Парижска хэлсээнүүдые эсэслэн баталхын түлөө голосовалалга «аймшагтай муу хойшолонтой байха, юуб гэхэдэ нэгэшье француз, нэгэшье француженка Германиие зэбсэглэхые хүсэнэгүй» гэжэ тэрэ онсо тэмдэглээ.

Хэдэ хэдэн депутадуудай хэлэһэнэй һүүлээр коммунист Пьер Виллондо үгэ үгтөө.

«Европын түлөө» голосовалхамнай гэжэ хэн һананаб, тэрэ хадаа үнэндөө агрессивнэ вермахтын түлөө голосовалха байна гэжэ тэрэ хэлээ. Французска коммунистическэ парти хадаа германска милитаризмые һэргээлгые эрид шууд буруушаана, юуб гэхэдэ, германска агрессивнэ армиие байгуулга шэнэ дайнай аюулые шангадхаха байна гэжэ тэрэ мэдүүлээ. Баруун Германиие дахин зэбсэглэлгэдэ хэн эсэргүүсэнэб, политическэ үзэл бодолдонь хамаархангүйгөөр тэдэнтэй бултантайнь суг ажаллахаар бэлэн байһанаа французска коммунистнууд баталан найдуулна гэжэ тэрэ заагаа.

Тэрэнэй һүүлээр забһарлалга соносхогдоо.

ПАРИЖ, декабриин 29. (ТАСС). Франс Пресс агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, парижска хэлсээнүүдые эсэслэн баталхын түлөө голосовалуулхын тулада депутадуудта нүлөөлхэ гэһэн ээлжээтэ һэдэлгэнүүд Франциин Национальна суглаан дээрэ хэгдэһэн байна.

Элдэб буржуазна партинуудта хамаададаг 20 шахуу депутадууд Национальна суглаанда резолюциин проект дурадхаа.

«Атлантическа нэгэдэлэй гэшүүдэй һаналаа нэгэдэлгые аршалан үлөөхөөр» байһан тухайгаа Национальна суглаанай мэдүүлхые, «Баруун Европын нэгэдэнги байлгые бэхижүүлхые», дүрбэн гүрэнэй зүблөө зарлаха талаар хүсэд бэлэдхэлэй хэгдэһэнэй һүүлээр дипломатическа хэлсээнүүдые хэжэ уласхоорондын түгшүүрилые һуларуулхые эсэшэ сусашагүйгөөр оролдохые дурадхаһан эрилтэ энэ проект соонь табигдаһан байна.

Хиналта тогтоолготойгоор буу зэбсэг хороолгые хангажа, бүхы нацанинуудай хоорондо эб найрамдал тогтоохын тулада бүхы юумые хэхээр шиидэнги байһанаа Национальна суглаан дахин мэдүүлнэ гэжэ резолюциин проект соо хэлэгдэнэ.

ПАРИЖ, декабриин 30. (ТАСС). Национальна суглаанай заседани үсэгэлдэр үдэшэ нютагай сагаар 21 час 30 минутада дахижа болоһон байна. Депутадууд голосовани тухай үгэ хэлэлгые үргэлжэлүүлээ. Клодиус-Пети, Палевский ба бусад үгэ хэлээ. Тусхайлбал Палевский иигэжэ онсо тэмдэглээ. Би правительствые дэмжэдэг байбашье, «мүнөөнэй оршон байдалда Германиие зэбсэглэлгэдэ эсэргүүсэнгүй байжа шадахагүй байнаб».

Удаань Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ Мендес-Франс үгэ хэлэхэдээ, парижска хэлсээнүүдые эсэслэн баталхын түлөө, тайлбарилан хэлэбэл, Баруун Германиие зэбсэглэхын түлөө голосовалхыень депутадуудта ойлгуулха гэжэ дахин оролдоһон байна.

Компартиин парламентска группын зүгһөө Жак Дюкло национальна суглаанай түрүүлэгшэдэ бэшэг эльгээһэн байна. Этигэл найдабари олгохо тухай асуудалаар голосовани хэлгые 24 час соо хойшолуулхые тэрэ бэшэг соогоо эриһэн байна. Энэ эрилтыень бусад партинуудта хамаатай хэдэ хэдэн депутадууд дэмжээ.

Мендес-Франсын үгэ хэлэһэнэй һүүлээр, гуримай асуудалые шиидхэхэ арга Национальна суглаанай бюродо олгохын тулада заседани таһалдуулагдаһан байна.

Этигэл найдабари тухай асуудалаар голосовани хэлгые декабриин 30-най 17 час (нютагай сагаар) хүрэтэр хойшолуулха гэжэ бюро тоолоһон байна.

Энэ ушарта, Баруун Германиие зэбсэглэхын түлөө ба тэрэниие баруунай агрессивнэ блогто оруулхын түлөө Национальна суглаанай голосовалхыень Мендес-Франс баадхажа шадаагүй байшоо.

Тиихэдэнь Мендес-Франс хадаа Баруун Германиие зэбсэглэхэ тухай парижска хэлсээнүүдэй нэгэдэхиһээ бэшэ, статьянуудаарнь этигэл найдабари олгохо тухай хоёрдохи асуудалаар ядахын сагта голосовани хэхыень Национальна суглаае уряалан хандаһан байна.

Французска парламент тухай хилын саана «дурагүйтэлгэ гарана» гэжэ һануулан, депутадуудта нүлөөлхые тэрэ оролдоһон байна. Вашингтонһоо ба Лондонһоо хэгдэдэг заналтанууд тухай эндэ хэлэгдэһэн байгаа ёһотой. «Шиидхэбэри гаргалгые хойшолуулха аргагүй. Ядахын сагта нэгэшье асуудалаарнь голосовани хэгдэхэ ёһотой!» гэжэ Мендес-Франс хоолойгоо шангадхан хэлэһэн байна.

Энэ асуудалтай дашарамдуулагдан правительствода этигэл найдабари олгохын түлөө 287 депутат голосовалаа (Энэнь декабриин 28-най һүни болоһон голосованиинхида орходоо хоёр голосоор бага юм), арсажа 256 депутат голосовалаа (энэнь урдынхидаа орходоо 5 голосоор олон байна).

Парижска сагаар үглөөнэй 3 час 30 минута (московско сагаар 5 час 30 минута) хүрэтэр Национальна суглаанай заседани үшөө үргэлжэлһөөр байгаа.

ПАРИЖ, декабриин 30. (ТАСС). Парижска сагаар 18 час 50 минутада түрүүлэгшэ Ле Трокер голосованиин иимэ дүн соносхоо: Мендес-Франсын правительствода этигэл найдабари олгохын түлөө 287 голос үгтөө, арсажа 260 депутат голосовалһан байна.

ПАРИЖ, декабриин 30. (ТАСС). Франс Пресс агентство иигэжэ дамжуулна:

Парижда октябрьда баталагдаһан бүхы хэлсээнүүдые эсэслэн баталалга мүнөө шиидхэгдэбэ гэбэшье эдэ хэлсээнүүд февралиин эхеэр республикын Соведтэ үшөө зүбшэн хэлсэгдэхэ юм.

Польшодо гэр байра барилга

ВАРШАВА, декабриин 29. (ТАСС). Польско Арадай Республикын олон тоото городуудта, хүдэлмэришэдэй посёлогууд болон барилгын районуудта гэр байрын ба социальна ажаһуудалай барилга үргэн далайсатайгаар хэгдэнэ. Арадай демократическа засагай жэлнүүдэй турша соо оронэй ажалшад 1.300 мянган комнатонуудые абаа. Варшавада 250 мянга гаран комнатонууд баригдаһан ба һэргээн бодхоогдоһон байна. Силезиин горнягууд болон металлургнууд һүүлэй 6 жэлэй турша соо 120 мянга гаран комнатонуудые абаа.

Орон дотор Новая Гута, Новые Тыхы гэжэ хоёр шэнэ городууд баригдажа байна. Город бүхэндэнь 100 мянган ажалшад байхаар хараалагдана. Дайнай һүүлэй жэлнүүдтэ Краковска, Люблинска, Опольско болон оронэй бусад воеводствонуудта хүдэлмэришэнэй шэнэ посёлогууд баригдаа.

Мүнөө үедэ Польшын 300 гаран районуудта барилга хэгдэжэ байна. Варшавада энэ жэлдэ 25 мянга шахуу ажаһуудалай комнатонууд, тэрэшэлэн социальна-ажаһуудалай болон культурна хэдэ хэдэн эмхи зургаануудай байранууд ашаглалгада оруулагдаха юм.

Англида забастовочно хүдэлөөн ехэдэнэ

ЛОНДОН, декабриин 30. (ТАСС). Ажалай министерствын орган болохо «Министри оф лейбор газетын» тусхай мэдээнэй ёһоор, 1954 оной 11 һарын турша соо Англида 1844 забастовко болоо. Тиихэдэ 1953 оной энэ үе соо 1626 забастовко болоһон байгаа. Забастовкодо 415.100 хүдэлмэришэд хабаадалсаа. Энэнь 1953 онойхидо орходоо 140.100 хүнөөр олон болоно.

Ли Сын Ман армияа ехэ болгоно

ПХЕНЬЯН, декабриин 30. (ТАСС). Корейн Центральна телеграфна агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, лисынмановска бүлэгүүд армида уялгата алба хэхэ болзорые нэгэ жэлээр һунааһан байна. «Милици» гэдэгые байгуулнабди гээд сэрэгэй шэнэ частьнуудые байгуулха түсэбые бэелүүлжэ байна.

«Бүгэдэниитын таталга» хэхэ программые зүбшэн хэлсэхын тулада лисынмановска сэрэгэй дээдэ тушаалта хүтэлбэрилэгшэдэй зүблөөн һаяхан болоо. Зүблөөн дээрэ «Национальна оборонын түсэб» зохёогдоһон байна. Тэрэ түсэбэй ёһоор урдакорейскэ сэрэгүүдые зэбсэглэлгэ ба тэдэнэй дайшалхы бэлэдхэл шангадхагдаха байна. Мүнөө урдакорейн сэрэгүүд 600 мянга гаран хүнһөө бүридэнэ гэжэ мэдээсэл соо хэлэгдэнэ.

Баруун Германиие зэбсэглэлгэдэ эсэргүүсэлгэ

ПАРИЖ, декабриин 30. (ТАСС). Франс Пресс агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Бурбонско ордоной үмэнэ үсэгэлдэр үдэшэ демонстраци боложо, Баруун Германиие зэбсэглэлгэдэ буруушаалга мэдүүлээ. Демонстрацида хабаадагшад хадаа Баруун Германиие зэбсэглэлгэдэ эсэргүү лозунгнуудые соносхоһон ба «Марсельеза» дууланһан байна. Агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, заседанида орохо болоһон хүн зоной суглардаг зал соо байгшад Национальна суглаанай байшан руу орохынгоо урда тээ Баруун Германиие зэбсэглэлгэдэ эсэргүү буруушаалга мэдүүлһэн үгэнүүдые хэлэһэн байна.

Гастингстахи шатарай уласхоорондын турнирта

ЛОНДОН, декабриин 29. (ТАСС). Заншал болоһон шатарай 30-дахи турнир мүнөөдэр Гастингста нээгдэбэ. Энэ жэлэй турнир юугээрээ илгаатайб гэхэдэ, тус турнирта олон бэрхэ шатаршад хабаадаха байна. Эндэ 16 оронуудай 170 шатаршад уулзаха юм.

Жээрбэ бариһанай эсэстэ турнирай гол группадань иимэ шатаршад наадаха болобо:

1. Доннер (Голланди), 2. Сабо, (Венгри), 3. Фейрхерст (Англи), 4. Смыслов (СССР), 5. Унцикер (Баруун Германи), 6. Александер (Англи), 7. Филлипс (Англи), 8. Керес (СССР), 9. Фудерер (Югослави), 10. Пахман (Чехословаки).

Мүнөөдэр нэгэдэхи тур эхилбэ.

ШЭНЭ ЖЭЛЭЙ ЁЛКО. С. Доржиевай фото-этюд

Ш. НИМБУЕВ

Ёлкын дэргэдэ

ЁЛКО

Оо! Гоё даа, гоё даа.
Ёлкомнай!
Одоолшье ерээ даа
Шэнэ жэлнай!
Монсогорхонууд,
Гонзогорхонууд,
Ногоохонууд,
Ягаахануун —
Элдэб үнгын
Олон янзын
Нааданхайнууд,
Гоёолтонууд,
Яларна,
Толорно.
Һайхан даа баһашье,
Һайхан даа баһашье!
Нэгэ нэгээр
Абаад үзэһэйб,
Нэгэ нэгээр
Эльбээд хэһэйб.

ХЭН МОРОЗ ҮБГЭН БОЛООБ?

Ёлкоёо тойроод
Ёохорлон ябатарнай,
Наартай зохидоор
Наадан байтарнай,
Сагаан һахалтай,
Ягаан дэгэлтэй,
Бэлэгүүдээ баринхай,
Бидэнэртээ налархай,
Модон тулууртай,
Мороз үбгэмнай
Гэнтэ ороод,
Тэндэ зогсоод,
Гараа үргэбэ,
Баяр хүргэбэ...
Бэлэгээ хубаагаа,
Бидэнээ хүхеэгээ.
Дуу гарахадань,
Дуу дуулахадань,
Танижархёоб,
Таажархёоб:
Баабай байшоо,
Өөрөө байшоо!

БАЯНАЙ ХҮГЖЭМ ДОРО

Баян тэндэ
Бахатай гоёор,
Хатара гэмэ
Хабатай зохидоор
Хүгжэм татаба,
Хүүгэд хүхибэ.
Долоотой
Должон,
Найматай
Найдан
Хатаран, нугаран,
Хотирон, годирон,
Уян хүнгөөр,
Угаа түргөөр,
Хараад баясамаар,
Сэдьхэл ханамаар
Танца хатарна,
Табаран шэшэрнэ.
Альгаа ташанабди—
Нүхэдөө магтанабди.

ХАНДЫН ЗАХИРАЛТА

Хүлдэ һая оронхой
Хүхюу Ханда ерэнхэй...
Айлшан Мороз Хандые
Абаад дээшэнь үргэбэ.
Хамаг бүхы ёлкые
Хараад тэрэнь жаргаба,
Баярлажа миһэрбэ,
Бахархажа хашхарба.
Һөөргөө буужа үгэнгүй,
«Үгы!» гэжэ бархирба,
«Үргэ!» гэжэ захирба.
Үбгэн Мороз эсэнгүй
Үшөөл удаан үргэбэ,
Һанал хүсэлынь дүүргэбэ.

ХАНДЫН ХАТАР

Хандые харагты,
Хабархан ханагты
Баярлаашанаар
Баярлан,
Хүхеэшэнээр
Хүхилсэн,
Торожо унана,
Хатариам гээд,
Тогтожо ядана,
Нугарнам гээд.
Унаашье һаа
Уйланагүй,
Үбдөөшье һаа,
Ёолоногүй...
Хөөрхэн гээшэнь,
Өөрхэн гээшэнь!

Шэнэ культбазануудтай болоо

Үнгэрэгшэ 1954 ондо Сэлэнгын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхозой правлени болон партийна эхин организациин үүсхэлээр малшадай культурна эрилтэнүүдые хангахын тула республикын колхозуудаар культурна базанууд бии болгогдожо эхилээ.

Мүнөө республика дотор малай фермэнүүд дээрэ 194 улаан булангууд нээгдэһэн, радиоприёмнигууд тодхогдожо, баһа олохон газарта бии болоо. Малшадта байрын шэнэ гэрнүүд олоор баригдаа. Малшадай дунда 3200-гаад агитаторнууд политическэ хүдэлмэри ябуулна.

Согтой залитайгаар ерэһэн 1955 ондо республикын бүхы малаар олон колхозуудта культбазанууд бии болгогдожо, малшадта байрын шэнэ гэрнүүд бүри олоор баригдаха байна.

Б. Аюшеев.

Редактор Д. Л. ЛОБСАНОВ.

Мүнөөдэр кино театрнуудта

«ПРОГРЕСС» кинотеатрта—«Запасной игрок» (10 ч. 30 м., 12 ч. 30 м., 14 ч. 30 м., 18 ч. 30 м. ба 20 ч. 30м.), «Смелая разведка» (16 ч. 30 м. ба 22 ч. 30 м.).

«ХРОНИКА» кинотеатрта—«Богатырь» идет в Марто» (13 ч. 30 м., 16 ч. 30м. ба 19 ч., 45 м.). «Экспресс из Нюрнберга» (12, 15, 18 ч. 30 м. ба 21 ч. 30 м.), «Девочка в цирке», «Два жадных медвежонка» (10 ч. 30 м.).

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора — 23, заместителя редактора — 7-85, отв. секретаря — 3-23, партийной жизни, сельского хозяйства—10-17, пропаганды и переводов — 6-84, культуры и быта, промышленности — 4-52, мест. информации и писем — 11-05. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00341. Типография отдела издательств и полиграфической промышленности Министерства культуры БМАССР. Зак. № 27.